

Häädemeeste valla 2025. aasta eelarve seletuskiri

I lugemine jaanuar 2025

Häädemeeste valla 2025. aasta eelarve seletuskirja koostamise aluseks on valla põhimäärus, arengukava, eelarvestrateegia, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs) ja kohaliku omavalitsuste korralduse seadus (KOKS). Valla eelarve koostamise ja menetlemise kord on sätestatud Häädemeeste valla põhimääruses. Kasutatud on valla kehtivat arengukava ja eelarvestrateegiat perioodiks 2025–2028, mille aluseks on Häädemeeste Vallavolikogu 18.12.2024 määrus nr 9.

2025. aasta Häädemeeste valla eelarve eelnõu ja seletuskiri on koostatud koostöös hallatavate asutuste, struktuuriüksuste ning vallavalitsusega.

2012. aastast alates võetakse eelarvet koostades aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ja selle rakendusaktides sätestatu. Valla eelarve on eelarveaasta põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse plaan koos täiendavate nõuete, volituste ja informatsiooniga, mis on aluseks vastava aasta tegevuste finantseerimisele.

Eelarve peab olema kooskõlas valla eelarvestrateegiaga.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve peab olema tasakaalus, st põhitegevuse tulud ja põhitegevuse kulud peavad olema tasakaalus, neile liidetakse investeerimistegevuse eelarveosa ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma ning likviidsete varade muutus, mis kokku teeb eelarve tulemi. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

Valla eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Eelarve eelnõu, vastuvõetud eelarve, eelarve muudatused ja lisaelarved avalikustatakse. Eelarve jõustub eelarveaasta algusest. Eelarve ja kogu seletuskiri on koostatud eurodes.

Vallavalitsus esitab hiljemalt üks kuu enne eelarveaasta algust eelarve eelnõu koos lisadega vallavolikogule. Eelarve eelnõule lisatakse vastavalt seadusele seletuskiri andmetega eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks määratud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta vastavalt nende liigendusele ning antud ülevaade investeerimis- ja finantseerimistegevusest.

2025. aasta eelarve koostamisel on arvestatud riigi majanduse hetkeolukorda ja ametlikke majandusprognose järgmiseks aastaks. Olulisem neist on Rahandusministeeriumi poolt koostatud suvine majandusprognos. Valla jaoks on prognooside koostamisel olulised näitajad:

- riigisektori, sh omavalitsuste eelarve osakaalu vähenemine SKP- st;
- riigi, sh omavalitsuste netovõlakooormuse dünaamika prognoosid;
- tööhõive kasvuprognoosid;
- keskmise palga ja sellest tulenevalt tulumaksu kasvu prognoosid;
- hinnaindeksite ja inflatsiooni näitajate dünaamika.

Rahandusministeeriumi 2024. aasta suvine majandusprognosis.

Majanduse põhinäitajad (%)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
SKP reaalkasv	-3,0	-1,0	3,3	3,0	2,5	2,5
Inflatsioon	9,2	3,8	4,2	2,2	2,0	2,0
Tarbijahinnaindeksi muutus	9,2	3,8	4,2	2,2	2,0	2,0
Tööhõive kasv (15-74-aastased)	2,5	0,0	0,2	0,6	0,0	0,0
Töötuse määr	6,4	7,7	7,5	6,3	6,3	6,3
Palgakasv	11,5	6,4	4,6	5,0	4,8	4,6
Keskmine palga reaalkasv	2,1	2,6	0,3	2,7	2,7	2,5
Keskmine palk (euro)	1 833	1 951	2 040	2 141	2 244	2 347
Keskmine palga nominaalkasv	11,5	6,4	4,6	5,0	4,8	4,6

* Sisemajanduse koguprodukt on residentide toodetud lisandväärtuste summa kogu rahva majanduse ulatuses.

*Inflatsioon on raha väärtuse langemine, millest tulenevalt tõuseb kaupade või teenuste hinnatase. Hinnataseme tõus näitab raha reaalse ostujõu vähenemist. Peamine inflatsiooni mõõtmise vahend on inflatsioonimäär, mis mõõdab aasta jooksul hinnaindeksis toimunud muutust protsentides. Eestis mõõdab tarbijahindade inflatsiooni Statistikaamet, kes avaldab igakuiselt andmed tarbijahinnaindeksi ning selle osakomponentide muutuste kohta.

*Tarbijahinnaindeks iseloomustab tarbekaupade ja teenuste hinnamuutust.

*Tööhõive määr on hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

*Tööjõud on isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama ehk hõivatute ja töötute summa.

*Hõivatatu on isik, kes uuritava perioodil töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutseliseks, töötas pereettevõttes või oma talus otsese tasuta või ajutiselt ei töötanud, tarbijahinnaindeks on indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

*Keskmine palk on tegelikult töötatud ja mittetöötatud aja eest makstav tasu, mis on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

EELRVEOSADE JAOTUS

Vallaelarve koondtabel (2025 vs 2024)

TULU KOOD	PÕHITEGEVUSE TULUD	2025 eelarve	2024 eelarve	2025 vs 2024	2025 vs 2024 %
30	Maksutulud	6 354 500	5 862 300	492 200	8,4
3000	Füüsilise isiku tulumaks	6 001 000	5 620 000	381 000	6,8
3030	Maamaks	350 000	238 800	111 200	46,6
3044	Reklaamimaks	3 500	3 500	0	0,0
32	Kaupade ja teenuste müük	1 733 528	1 676 280	57 248	3,4
320	Riigilõivud	10 000	12 000	-2 000	-16,7
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	320 420	315 415	5 005	1,6
3221	Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest	10 500	8 500	2 000	23,5
3222	Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	4 000	4 000	0	0,0
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	1 288 708	1 205 465	83 243	6,9
3225	Laekumised elamu- ja konnaalrajandustegevusest	3 500	3 500	0	0,0
3229	Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	1 000	1 000	0	0,0
3233	Üüri- ja renditulud	3 300	3 300	0	0,0
3237	Laekumised õiguste müügist	92 100	112 100	-20 000	-17,8
3238	Muu toodete ja teenuste müük	0	11 000	-11 000	-100,0
35	Saadud toetused	3 672 765	3 826 957	-154 192	-4,0
3500	Sihtotstarbelised toetused	231 458	301 693	-70 235	-23,3
3520	Mittesihtotstarbelised toetused	3 431 127	3 514 569	-83 442	-2,4
3521	Saadud tegevustoetused	10 180	10 695	-515	-4,8
38	Muud tulud	90 000	90 000	0	0,0
3825	Laekumised vee erikasutusest, kaevandamisõiguse tasud	90 000	90 000	0	0,0
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	11 850 793	11 455 537	395 256	3,5
KULU KOOD	PÕHITEGEVUSE KULUD				
40,41,45	Antud toetused, eraldised	937 496	940 654	-3 158	-0,3
50	Personalikulud	6 807 227	6 582 931	224 296	3,4
55	Muud tegevuskulud	3 343 292	3 181 611	161 681	5,1
60	Muud kulud (reservfond, riigilõivud)	120 600	58 763	61 837	105,2
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	11 208 615	10 763 959	444 656	4,1
	PÕHITEGEVUSE TULEM	642 178	691 578	-49 400	-7,1
KOOD	INVESTEERIMISTEGEVUS				
1551	Materiaalsete varade soetamine ja renoveerimine	-1 175 635	-1 703 318	527 683	-31,0
1501	Osaluste soetus	-182 000	-191 000	9 000	0,0
3502	Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks	449 490	590 809	-141 319	-23,9
381	Põhivara müük	100 000	0	100 000	0,0

4502	Sihtotstarbelised eraldised põhivara soetuseks	-171 592	-582 555	410 963	-70,5
655	Finantstulu	10 000	10 000	0	0,0
655	Intressi- ja viivisetulud	10 000	10 000	0	0,0
650	Intressikulu	-180 000	-209 600	29 600	-14,1
650	Laenude intressid ja muud intressikulud	-180 000	-209 600	29 600	-14,1
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 149 737	-2 085 664	935 927	-44,9
	EELARVE TULEM (põhi- ja investeerimistegevuse) +/-	-507 559	-1 394 086	886 527	-63,6
KOOD	FINANTSEERIMISTEGEVUS				
20.5.	Kohustuste võtmine (+)	900 000	600 000	300 000	0,0
20.6.	Kohustuste tasumine (-)	534 902	491 709	43 193	8,8
	FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	365 098	108 291	256 807	237,1
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+suurenemine, - vähenemine)	-142 461	-1 285 795	1 143 334	-88,9
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud, investeerimistegevus)				
KOOD	TEGEVUSALA				
01	Üldised valitsussektori teenused	1 383 700	1 355 134	28 566	2,1
01111	Vallavolikogu	54 755	54 755	0	0,0
01112	Vallavalitsus	881 655	890 139	-8 484	-1,0
01114	Reservfond	120 000	53 160	66 840	100,0
01600	Muud üldised valitsussektori teenused (Valimised)	21 675	21 865	-190	0,0
01700	Valitsussektori võla teenindamine	180 000	209 600	-29 600	-14,1
01800	Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	125 615	125 615	0	0,0
03	Avalik kord ja julgeolek	31 295	72 017	-40 722	-56,5
03200	Pääteteenused	0	59 413	-59 413	-100,0
03600	Muu avalik kord ja julgeolek	31 295	12 604	18 691	148,3
04	Majandus	1 023 288	1 099 281	-75 993	-6,9
04210	Maakorraldus	12 300	24 400	-12 100	-49,6
04510	Teede ehitus ,remont	848 797	901 919	-53 122	-5,9
04512	Ühistranspordi korraldamine	63 000	63 000	0	0,0
04710	Kaubandus	1 000	1 000	0	0,0
04730	Turism	45 593	46 455	-862	-1,9
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid(territoriaalne planeerimine)	50 398	54 307	-3 909	100,0
04900	Muu majandus	2 200	8 200	-6 000	-73,2
05	Keskkonnakaitse	450 660	569 867	-119 207	-20,9
05100	Jäätmekäitlus	131 700	150 691	-18 991	-12,6
05101	Avalike alade puhastus	318 960	419 176	-100 216	-23,9
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	551 932	699 425	-147 493	-21,1
06300	Veevarustus	372 592	442 555	-69 963	-15,8
06400	Tänavavalgustus	90 600	170 600	-80 000	-46,9
06605	Muu elamu-ja kommunaalmajandus	88 740	86 270	2 470	2,9
07	Tervishoid	24 866	20 671	4 195	20,3

07400	Muud tervishoiuteenused	8 146	0	8 146	0,0
07600	Muu tervishoid	16 720	20 671	-3 951	-19,1
08	Vabaaeg ,kultuur ja regioon	1 039 280	971 885	67 395	6,9
08102	Sportitegevus	318 450	312 635	5 815	1,9
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	29 305	27 305	2 000	7,3
08201	Raamatukogud	175 415	172 890	2 525	1,5
08202	Rahva-ja kultuurimajad	382 492	357 925	24 567	6,9
08203	Muuseum	32 530	34 030	-1 500	-4,4
08207	Muinsuskaitse(Pätsiplats)	3 000	3 000	0	0,0
08300	Ringhäälingu-ja kirjastamisteenused	56 088	26 100	29 988	114,9
08600	Muu vabaaeg, kultuur ,religioon	42 000	38 000	4 000	10,5
09	Haridus	6 240 893	6 688 773	-447 880	-6,7
09110	Alusharidus	2 038 905	2 622 181	-583 276	-22,2
09212	Põhiharidus/Põhikoolid	3 402 527	3 288 882	113 645	3,5
09213	Üldkeskhariduse otsekulud	114 810	116 906	-2 096	-1,8
09300	Kutseõppeasutused	0	0	0	0,0
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	318 986	338 725	-19 739	-5,8
09600	Koolitransport	55 000	50 000	5 000	10,0
09601	Koolitoit	296 165	256 386	39 779	15,5
09800	Muu haridus	14 500	15 693	-1 193	-7,6
10	Sotsiaalne kaitse	2 171 928	1 973 379	198 549	10,1
10120	Puudega inimese erihoolekandeteenus	24 105	24 105	0	0,0
10121	Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	12 500	12 500	0	0,0
10123	Puudega inimese tugisikuteenus	20 070	20 070	0	0,0
10124	Puudega täisealise isiku hooldus	22 100	22 100	0	0,0
10126	Puudega lapse lapsehoiuteenus	52 000	33 000	19 000	0,0
10127	Puudega inimese sotsiaaltransporditeenus	136 000	110 000	26 000	0,0
10200	Hooldekodu	1 028 925	933 399	95 526	10,2
10200	Üldhooldekodude hooldusteenus (KOV)	391 000	380 761	10 239	0,0
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	7 800	7 410	390	5,3
10202	Eakate koduteenus	30 915	29 210	1 705	0,0
10400	Asendus-ja järelhooldus	26 136	26 136	0	0,0
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	81 940	85 380	-3 440	-4,0
10403	Lapse tugiisikuteenus	38 380	38 375	5	0,0
10404	Turvakoduteenus	6 000	200		2 900,0
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	42 275	8 792	33 483	380,8
10700	Riskirühmade sotsiaalasutused	0	0	0	0,0
10701	Riiklik toimetulekutoetus	81 477	83 016	-1 539	-1,9
10704	Võlanõustamisteenus	3 000	2 280	720	0,0
10900	Muu sotsiaalne kaitse	167 305	156 645	10 660	6,8
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud ,investeermistevus) KOKKU	12 917 842	13 450 432	-532 590	-4,0

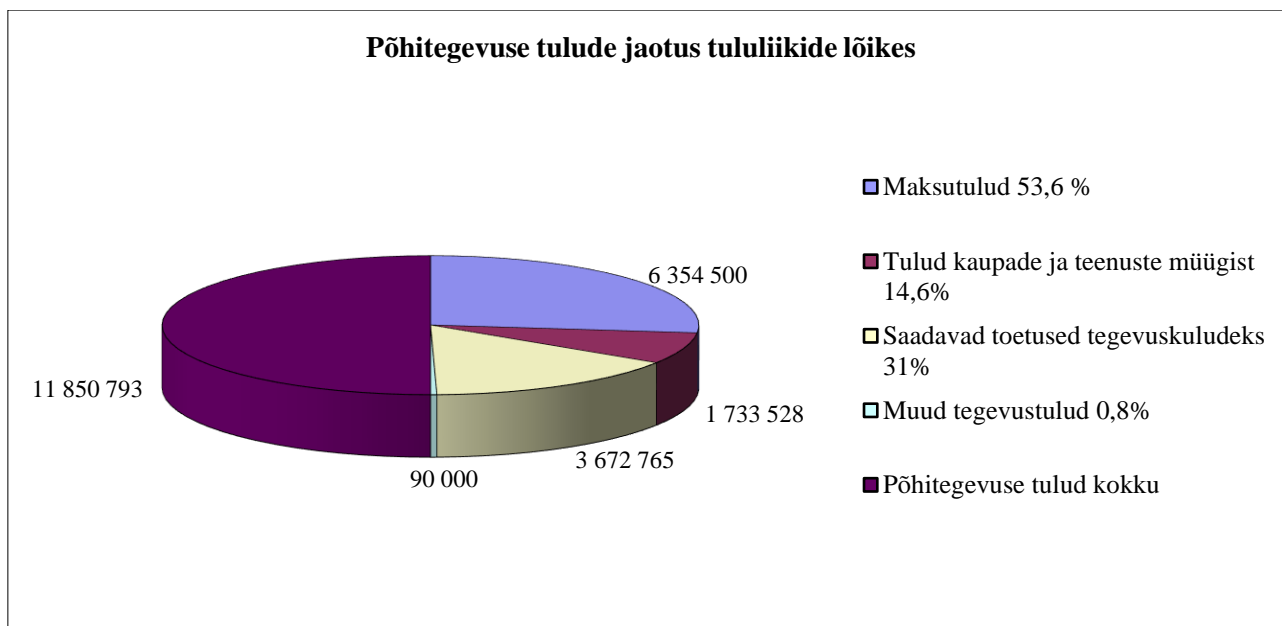
EELARVE PÕHITEGEVUSE TULUD

Hädameeste valla 2024 aasta eelarve põhitegevuse tulude prognoositav maht on planeeritud

11miljonit 850,8 tuhat eurot. Põhitegevuse tulud moodustavad valla 2025. aasta eelarve kogumahust suure enamuse ja nende hulgas omakorda on suurima osakaaluga maksutulud, moodustades 53,6%.

Põhitegevuse tulude jaotus tululiikide lõike (eurodes):

30	Maksutulud	6 354 500
32	Kaupade ja teenuste müük	1 733 528
35	Saadud toetused	3 672 765
38	Muud tulud	90 000
	Tulud kokku	11 850 793

Põhitegevuse tulud:

- **Maksutulud**

Maksud jagunevad riiklikeks ja kohalikeks maksudeks, kuid eelarve struktuuris eraldi vastavat liigendust ei kasutata. Riiklikud maksud on füüsilise isiku tulumaks ja maamaks ning kohalikud maksud Häädemeeste vallas – reklaamimaks. Maksude laekumist reguleerib maksukorralduse seadus.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumise prognoos on **6 miljonit 1 tuhat eurot**.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

Tulumaks on Häädemeeste valla peamine tuluallikas ja selle osakaal eelarve põhitegevuse tuludes on 50,6%. Tulumaks on riiklik maks, mis on kehtestatud maksukorralduse seaduse ja tulumaksu seaduse alusel. Tulumaksu laekumist võib järgnevatel aastatel mõjutada tulumaksuseaduse muudatus, millega muudetakse alates 01.01.2024 kohalikule omavalitsusele tulumaksu eraldamise määra ja tingimusi. 2020. aastast kuni 2023. aasta lõpuni on laekunud kohalikule omavalitsusele tema elaniku maksustatavalt brutotulult (v.a. pensionid, dividendid ja vara müük) 11,96% füüsilise isiku tulumaksu. 2024. aastal eraldati kohalikule omavalitsusele tulumaksu 11,89% füüsilise isiku maksustatavalt tulult (v.a. kohustuslik ja täiendav kogumispension, dividendid ja vara võõrandamisest saadud kasu) ning tulumaksu 2,5% füüsilise isiku riiklikult pensionilt.

Alates 01.01.2025 eraldatakse kohalikule omavalitsusele tulumaksu 11,29% füüsilise isiku maksustatavalt tulult (v.a. kohustuslik ja täiendav kogumispension, dividendid ja vara võõrandamisest saadud kasu) ning tulumaksu 5,5% füüsilise isiku riiklikult pensionilt.

Tulumaksu arvutuse aluseks on prognoositav brutotulu saajate arv ja keskmine brutotulu kuus (eurodes):

Näitajad	2021	2022	2023	2024	2025 eelarve*
Elanike arv aasta lõpu seisuga	4909	4986	5043	5021	4976
<i>Elanike arvu muutus</i>	-3	77	57	-22	-45
Tööealiste maksumaksjate arv (Regionaal-ja Põllumajandus- ministeeriumi andmed - töötasu, rendi tulu, intressi tulu saavad maksumaksjad)	2264	2379	2496	2990	2990
Tööealiste maksumaksjate arvu muutus	45	160	117	494	0
Pensionitulu saajate arv	0	0	0	1164	1184
Väljamaksed füüsilistele isikutele	33 121 405	37 501 672	42 464 273	47 266 610	47 480 408
Pensionitulu	7 543 407	8 051 785	9 442 780	10 712 843	11 644 764
Palgatöötaja keskmine brutotulu kuus (Regionaal-ja Põllumajandusministeerium)	1294	1429	1583	1665	0
<i>Eesti keskmine (Statistikaamet)</i>	<i>1547</i>	<i>1645</i>	<i>1832</i>	<i>1953</i>	<i>0</i>
Tulumaksu laekumine	3 961 320	4 567 611	5 078 727	5 620 000	6001 000
Tulumaksu laekumise kasv	5%	15%	11,2%	10,7%	6,7%
<i>sh tulumaks pensionitulult</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>267 400</i>	<i>640 462</i>
<i>sh tulumaks muudelt tuludelt</i>	<i>3 961 320</i>	<i>4 567 611</i>	<i>5 078 727</i>	<i>5 352 600</i>	<i>5 360 538</i>
KOV-le eraldatav % maksumaksjate maksustavast tulust	11,96%	11,96%	11,96%	11,89%	11,29%
KOV-le eraldatav % maksumaksjate riiklikult pensionilt tasutud tulumaksust	0	0	0	2,5%	5,5%
Muutus eelneva aastaga	192 866	606 291	511 116	541 273	381 000

*prognoos/plaan

Seisuga	Demograafiline struktuur							Rahvaarv kokku
	lapsed 0- 6	lapsed 7- 18	lapsed 7-15	tööealised 19-64	eakad 65- ...	eakad 65- 84	eakad 85- ...	

01.01.2024	310	677	500	2 988	1 046	913	133	5 021
01.01.2025	286	678	496	2 935	1 077	931	146	4976

Vastavalt 2025. aasta eelarve koostamise lähtetingimustele lähtutakse 2024. aasta tasemest. Arvestades majandusprognoside konservatiivsust ja elanike arvu stabiilsust, ei prognoosita kalla 2025. aasta eelarves erakorralist tulumaksu tõusu, va pensionitulult arvestatud tulumaks, mis on mõeldud üldhooldekodudele hooldusteenuse eest tasumiseks.

Maamaksu laekumise mahuks on 2025. aastaks planeeritud **350 tuhat eurot**.

See tuleneb Häädemeeste Vallavolikogu 26. septembri 2024. aasta määrusest nr 7, mis kehtestab maamaksumäärad. Maamaksu laekumine on olnud viimastel aastatel stabiilne ja korrapärane vastavalt maksu tähtaegadele. Maamaks moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 3,0%.

Maamaksu laekumine aastate lõikes on järgmine:

Aasta	Laekumine (eurodes)
2021	216 326
2022	218 538
2023	217 491
2024*	238 800
2025*	350 000

*prognoos/plaan

Reklaamimaksu määrus on kehtestatud Häädemeeste Vallavolikogu 25. oktoobri 2018.a määrusega nr 28. Reklaamimaksu laekumist on planeeritud **3,5 tuhat eurot**.

Reklaamimaksu laekumine aastate lõikes:

Aasta	Laekumine (eurodes)
2021	3 020
2022	3 510
2023	4 710
2024*	3 500
2025*	3 500

*prognoos/plaan

Riigilõiv, kaupade ja teenuste müük.

Riigilõivu laekumist on planeeritud eelarvesse **10 tuhat eurot**.

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele: ehitusseadustiku alusel tehtavate toimingute eest.

Riigilõivu laekumine aastate lõikes:

Aasta	Laekumine (eurodes)
2021	15 075
2022	17 397
2023	13 120
2024*	12 000

2025*	10 000
-------	--------

*prognoos/plaan

Laekumised haridusasutuste majandustegevusest on planeeritud 2025. aastaks summas **320,4 tuhat eurot**.

Tulu koosneb valla hallatavate haridusasutuste omatuludest, teistelt omavalitsustelt saadavast tulust, kui nende lapsed käivad Hädemeeste valla haridusasutustes.

Arvlemise piirsumma Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu alusel 2025. aastal on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 83 lõike 7 kohaselt 109 eurot õpilase kohta kuus.

Hädemeeste Vallavalitsuse määrusega kinnitatakse igal aastal munitsipaalkoolide ja lasteaedade **õpilaskoha tegevuskulu** arvestuslik maksumus järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Käesolevas eelarves on kavandatud munitsipaalkoolide piirsummaks samuti 109 eurot õpilase kohta kuus.

Vanemate poolt osaliselt koolieelse lasteasutuste kulude tasumise määrad ja tasumise korra kinnitab volikogu, kehtiva määruse järgi on see 5% alampalgast (44,30 eurot), 4% alampalgast (35,44 eurot) alates teisest lapsest, kui lasteaias käib kaks last. Alampalk alates 01.jaanuar 2025 on 886 eurot.

Lapse toidukulu lasteaias katab täies ulatuses lapsevanem. Toidukulu päevamaksumuse otsustab lasteasutuse hoolekogu ja kinnitab asutuse juht.

Valla lasteaedade toidupäeva maksumused on järgmised (eurodes):

Näitajad	Toidupäeva maksumus
Hädemeeste Lasteaed	2,65
Kabli Lasteaed	2,65
Uulu Lasteaed	2,30
Tahkuranna LAK	1,80

Haridusasutuste majandustegevusest laekumiste prognoos on järgmine (eurodes):

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest				
Hädemeeste Muusikakool	10 739	10 653	14 175	12 330
Hädemeeste Lasteaed	34 711	45 081	46 225	40 335
Kabli Lasteaed	11 185	11 023	10 335	15 895
Uulu Lasteaed	50 980	64 020	76 580	93 560
Tahkuranna LAK	18 919	21 744	20 800	19 400
Hädemeeste Keskkool	19 422	17 206	19 500	12 000
Uulu Põhikool	7 626	6 341	6 500	5 500
Metsapoole Põhikool	872	2 594	1 300	1 400
Haridusteenus (teised OV-d)	107 394	117 232	120 000	120 000
Kokku	261 848	295 894	315 415	320 420

Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest on planeeritud **10,5 tuhat eurot**.

Valla raamatukogude, Hädemeeste Muuseumi, Hädemeeste Huvikeskuse ja Treimani Rahvamaja tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitulu.

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
----------	---------------	---------------	--------------	--------------

Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest				
Häädemeeste Huvikeskus	2 335	6 249	6 000	8 000
Treimani Rahvamaja	1 533	1 089	1 000	1 000
Häädemeeste Muuseum	1 233	1 056	1 500	1 500
Raamatukogud	19	0	0	0
Kokku	5 120	8 394	8 500	10 500

Laekumised spordiasutuste majandustegevusest on planeeritud **4 tuhat eurot**.

Peamiselt Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitul.

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Laekumised spordiasutuste majandustegevusest				
Uulu KSK	13 066	4 273	4 000	4 000
Kokku	13 066	4 273	4 000	4 000

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest on planeeritud **1 miljon 288,7 tuhat eurot**.

Häädemeeste Eakate Kodu omatulud teenuste osutamise ja ravimite eest summas 1 miljon 247,9 tuhat eurot. Planeeritud suurenemine 2025 aastal on kohamaksu tõus alates 01.04.2025 ja laekumine ravimite ja teenuste eest kokku summas 78 tuhat eurot.

Eakate Kodus on arvestuses 1 kuu 69 hooldatavaga. Eelarve koostamise ajal on Häädemeeste Eakate Kodu kohamaksu suurused alljärgnevad (sulgudes planeeritav uus kohamaks):

1. **üldhooldusteenus tase 1** - madala hooldusvajadusega kliendile **1100 eurot (1200 eurot)**;
2. **üldhooldusteenus tase 2** – keskmise hooldusvajadusega kliendile **1250 eurot (1350 eurot)**;
3. **üldhooldusteenus tase 3** - kõrge hooldusvajadusega kliendile **1500 eurot (1600 eurot)**;
4. **üldhooldusteenus tase 4** – väga kõrge hooldusvajadusega kliendile **1800 eurot (1900 eurot)**.

Punktides 1 kuni 4 nimetatud kohamaksudele lisandub 200 eurot, kui klient kasutab üldhooldusteenust ühekohalises toas.

Punktides 1 kuni 4 nimetatud kohamaksudele lisanduvad üldhooldusteenusel viibiva isiku osas tehtud kulutused tema retseptiravimitele.

Erivajadustega inimeste riikliku hoolekande projekti toetus (Sotsiaalkindlustusamet) summas 27,1 tuhat eurot (4 inimest).

Avahooldusteenuse osutamine 2,7 tuhat eurot.

Puuetega inimeste transporditeenuse omaosalus 11,0 tuhat eurot.

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest (eurodes):

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Häädemeeste Eakate Kodu	839 806	1 113 520	1 169 860	1 247 898
Sotsiaalteenused (avahooldus)	2 541	2 668	2 500	2 700
Erivajadustega inimeste projekt (Sotsiaalkindlustusamet)	30 559	24 067	24 105	27 110
Puuetega inimeste sotsiaaltranspordi omaosalus	4 477	9 413	9 000	11 000
Kokku	877 383	1 149 668	1 205 465	1 288 708

Laekumised elamu-ja kommunaalmajanduse tegevusest summas **3,5 tuhat eurot** (Võiste sotsiaalkorterid, Metsapoole korter, Uulu korter, Häädemeeste Pärnu mnt 11-5 korter).

Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest summas **1 tuhat eurot** on tasud reklaami avaldamise eest valla lehes.

Üüri- ja renditulud summas **3,3 tuhat eurot** sisaldavad vallale kuuluvate mitteeluruumide üürile andmisest saadavat tulu (Uulus ilutuba ja juuksur, Häädemeestel SA Pärnu Haigla (kiirabi), OÜ Kerluxet, TÜ Kirje, M. Aasma).

Laekumised õiguste müügist all kajastatakse summas **92,1 tuhat eurot** hoonestusõiguse seadmise tasud Jaagupi Sadama Arendus OÜ-lt, osühing Golferilt, Tele 2 Eesti AS- lt ja Elisa Eesti AS- lt.

Kaupade ja teenuste tulud summas **1 miljon 733,5 tuhat eurot** moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust **14,6%**.

Sihtotstarbelised ja antud toetused tegevuskuludeks summas **241,7 tuhat eurot**:

- koolipiimatoetus ja koolipuuviljatoetus 6,6 tuhat eurot PRIA -lt;
- Pärnu keskraamatukogult raamatute soetuseks 10,2 tuhat eurot;
- Pärnumaa noortegarantii tugisüsteemi arendamine (MTÜ POL projekt) 13,0 tuhat eurot;
- Haridus-ja Teadusministeeriumilt väikekoolide toetus Tahkuranna Lasteaed-Algkoolile 75,9 tuhat eurot;
- Kultuuritöötajate palgatoetus Kultuuriministeeriumilt Uulu Kultuuri-ja Spordikeskusele 3,7 tuhat eurot;
- Valla koolidele Haridus-ja Teadusministeeriumilt lisatoetused liikumisõpetuse-ja loodusainete praktiliseks õppeks ja tasemetööde ja eksamite läbiviimiseks 73,9 tuhat eurot;
- Eesti-Läti programm-matkaradade projektitoetus 32,8 tuhat eurot;
- Massiaru sotsiaalmaja lammutustööde projekti toetus 25,6 tuhat eurot.

Eelarvesse on planeeritud need tulud, mille suhtes on eraldamise otsused tehtud va Massiaru sotsiaalmaja lammutustööde projekt (taotlemisel). Hilisemad eraldised ja nende otsused lülitatakse eelarvesse nende laekumise ajalises järjekorras. Selliseid eraldisi võib tulla nii riigieelarvest kui ka riigi sihtasutustelt ja mittetulundusühingutelt.

Tasandus-ja toetusfondi eraldised summas **3 miljonit 431,1 tuhat eurot** on eelarves kajastatud vastavalt eelnõu koostamise ajal teadaolevatele andmetele (*Regionaal-ja Põllumajandusministeeriumi andmed seisuga 02.01.2025*).

Tasandus-ja toetusfondi jaotus ja võrdlusandmed (eurodes):

Näitajad	2021	2022	2023	2024	2025
Tasandus-ja toetusfond	2 729 625	3 062 175	3 605 475	3 514 569	3 431 127
Tasandusfondi eraldised	970 153	1 148 147	1 123 880	1 144 282	1 047 485
Toetusfondi eraldised					
eraldised hariduskuludeks	1 247 912	1 443 641	1 858 921	1 947 702	1 960 203
sh töäjõukulud (põhikool)	1 012 307	1 181 918	1 556 530	1 638 509	1 648 552
sh töäjõukulud (direktorid, õppealajuhatajad)	62 599	62 599	62 599	62 599	62 599
sh töäjõukulud (gümnaasium)	49 836	55 476	81 016	92 172	78 557
riigi eraldus kokku hariduse personalikuludeks	1 124 742	1 299 993	1 700 145	1 793 280	1 789 708

<i>sh koolitus</i>	6 786	6 786	6 786	6 786	6 786
<i>sh õppevahendid</i>	23 883	25 764	27 531	27 417	27 018
<i>sh tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks</i>	19 176	27 648	33 264	29 376	47 089
<i>sh vahendid koolilõuna toetuseks</i>	73 325	79 100	84 525	84 175	82 950
<i>sh kultuuriranits</i>	0	4 350	6 670	6 668	6 653
<i>sh Haridus-ja Teadusministeeriumi eelarvest toetus õpetajate tööjõukuludeks</i>	0	0	0	22 207	0
lasteaiadõpetajate tööjõukulud	45 571	44 547	45 078	49 264	47 488
toimetulekutoetus	79 247	122 526	90 108	80 072	81 477
sündide ja surmade registrite korraldamise toetus	516	751	254	160	0
matusetootus	16 734	16 589	16 762	0	0
asendus-ja järelhooldusteenuse toetus	54 122	0	0	0	0
raske-ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	8 387	9 849	9 538	9 893	9 811
huvihariduse-ja huvitegevuse toetus	109 648	79 908	80 721	76 855	70 175
teede hoiu toetus	197 335	196 217	204 181	204 341	206 341
Vaimse tervise edendamise toetus	0	0	0	0	8 171
Pikaajalise hoolduse korralduse toetus	0	0	140 328	0	0
Kõrgenenud kulude toetus(elekter, küte)	0	0	32 704	0	0

Hariduskulude eraldiste arvutamisel on aluseks õpilaste arv 473, sh keskkoolis 30.

Hariduskuludeks määratud eraldiste summast eraldatakse õpikute ja õppevahendite soetuseks 57 eurot õpilase kohta, koolilõuna toetuse arvestamise aluseks on 1 euro õpilase kohta päevas (aastas 175 eurot), kultuuriranitsa toetus põhikooli õpilastele 15 eurot ühe õpilase kohta aastas.

Saadud toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 31%.

Muud tulud.

Laekumised vee erikasutusest ja maavarade kaevandamisega seotud tasudelt on planeeritud eelarvesse **90 tuhat eurot.**

Muude tuludena on arvestatud tulud keskkonnatasudest sh kaevandamisõiguse ja vee erikasutuse tasu. Keskkonnatasud on riigi jaoks omanikutulu ja valdade jaoks on keskkonnahäiringu kompensatsioon. Keskkonnatasude määrad ja jaotus on kehtestatud keskkonnatasude seadusega. Vastavalt veeseadusele korraldab vee kasutamist ja kaitset riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus. Kohalik omavalitsus annab oma halduspiirkonnas nõusoleku vee erikasutuseks. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega. Erikasutuseks peab kasutajal olema tähtajaline luba, mille annab keskkonnateenistus. Vee erikasutusõiguse tasu kogub Keskkonnaamet. Keskkonnatasude seaduse alusel laekub vee-erikasutuse tasust 50% valla eelarvesse ja 50% riigieelarvesse.

Maavarade kaevandamisõiguse tasu sõltub väljakaevatud maavara kogustest.

Muud tulud moodustavad põhitegevuse tuludest 0,8 %.

Arumetsa külas asub tegutsev Arumetsa II savikarjäär, mille kaevandamisest laekub kohalikule omavalitsusele maavara kaevandamise tasu (ressursitasu). Ressursitasu saab kasutada Arumetsa paisjärve korrastamisprojekti koostamiseks ja hiljem Arumetsa puhkekoha rajamiseks.

EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt KOFS-is sätestatule peavad vallaeelarve põhitegevuse kulud olema jaotatud vähemalt antavateks toetusteks ja muudeks tegevuskuludeks, mis omakorda jaguneb personalikuludeks, majandamiskuludeks ja muudeks kuludeks (nt maksud, lõivud, viivised, reservfond).

Antavad toetused summas **937,5 tuhat eurot** jagunevad füüsilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks toimetulekutoetus või stipendiumid ja juriidilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks tegevus- ja projektitoetused.

Personalikulud on 2025. aastal kokku **6 miljonit 807,2 tuhat eurot**.

Häädemeeste valla 17 hallatavas asutuses ja vallavalitsuses on kokku 237,3 ametikohta ja tööd antakse 272 inimesele.

Muud tegevuskulud (majandamiskulud) on 2025. aastaks planeeritud kokku summas **3 miljonit 343,3 tuhat eurot**.

Muude kulude real summas **120,6 tuhat eurot** sisaldub reservfond, mis 2025. aastal on planeeritud 120 tuhat eurot ja 0,6 tuhat eurot on riigilõivude tasumiseks.

Eelarve põhitegevuse kulude maht on planeeritud **11 miljonit 208,6 tuhat eurot**.

KOFS järgi peab eelarves põhitegevuse kulude maht olema väiksem või äärmisel juhul võrdne põhitegevuse tulude mahuga. Häädemeeste valla eelarves on see vahe **642,2 tuhat eurot**. Seda nimetatakse eelarve põhitegevuse tulemiks. Mida suurem on eelarve põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse finantseerimise võime.

Eelarves on põhitegevuse kulud jaotatud vastavalt valdkondade klassifikaatorile.

2021., 2022., 2023. ja 2024. aastate põhitegevuse kulude võrdlusandmed sisaldavad täiendavalt peale eelarve kinnitamist lisandunud sihtotstarbeliste ja mittesihtotstarbeliste toetuste eraldamise otsuste alusel tehtud kulutusi. Need toetused lülitatakse nende laekumise järjekorras eelarvesse lisaelarvega või valitsuse korralduse alusel. Samuti sisaldavad võrdlusandmed vallavalitsuse korralduste alusel reservfondi eraldiste alusel tehtud kulutusi. 2025. aasta eelarve neid toetusi ja eraldisi ei sisalda.

2025. aasta eelarve koostamisel on pandud jätkuvalt pöörõhk töötajate personalikuludele (arvestatud tõusu 5%, va õpetajad ja alampalga saajad) ja majanduskulude hinnatõusule (alates 01.07.2025 käibemaks 22%-lt 24%-le; mootorsõidukimaks).

Tööjõukulude osas on arvestatud töötasu miinimummääraga 886 eurot (2024. aastal 820 eurot). Töötasu alammäär tõuseb 8%.

Üldhariduskoolide õpetajate miinimumtasu on 1820 eurot (2024. aastal 1820 eurot; 2023. aastal 1749 eurot). Vabariigi Valitsus ei plaani õpetajate töötasu alammäära 2025. aastal muuta.

Lasteaedade õpetajate miinimumtasu on 90% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud üldhariduskoolide õpetajate kuu töötasu alammäärast (1638 eurot). Kõrgharidusega lasteaiasõpetajate töötasu alammäär on 95% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud üldhariduskoolide õpetajate kuu töötasu alammäärast (1729 eurot).

Häädemeeste valla hallatavas muusikkoolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate kuu töötasu alammäär on 90% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud üldhariduskoolide õpetajate kuu töötasu alammäärast (1638 eurot). Kesk-eriharidusega õpetaja kuu töötasu alammäär on 85% muusikakoolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate kuu töötasu alammäärast (1547 eurot).

Haridusasutuste juhtidele on planeeritud palgatõus 5%.

Põhitegevuse kulude jaotus valdkondade lõikes on järgnev (eurodes):

Tunnus	Tegevusvaldkond	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
01	Üldised valitsemissektori teenused	920 029	1 044 102	1 021 306	1 213 388	1 203 700
03	Korraldus	0	2 697	0	66 100	31 295
04	Majandus	136 647	90 464	100 035	210 500	174 491
05	Keskkonnakaitse	284 438	361 162	332 053	336 643	330 660
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	141 437	228 407	214 856	179 870	198 340
07	Tervishoid	16 879	17 860	31 276	14 720	24 866
08	Vaba-aeg, kultuur ja regioon	724 087	783 085	826 522	957 389	1 029 280
09	Haridus	3 968 111	4 575 660	5 400 924	5 860 818	6 044 055
10	Sotsiaal	1 093 587	1 448 596	1 757 997	1 896 876	2 171 928
	KOKKU	7 285 215	8 552 033	9 684 969	10 736 304	11 208 615

VALDKONDADE TUTVUSTUS

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

- **Volikogus** on 19 liiget, 4 alalist komisjoni. Volikogu eelarve maht on **54,8 tuhat eurot**.
- **Vallavalitsuse** teenistuses töötab 19 inimest, sh 17 ametnikuna ja 2 töölepingu alusel. Ametikohti on kokku 18,0. Vallavalitsuse liikmeid 5, neist palgalisi 2. Vallavalitsuse eelarve maht on **881,7 tuhat eurot**.
- **Reservfond** summas **120 tuhat eurot** on ette nähtud ootamatuteks ja erakorralisteks kuludeks, väljaminekute aluseks on vallavalitsuse korraldus. Häädemeeste valla eelarve reservfondi suuruseks peab olema vähemalt 1% eelarve mahust.
- Tegevusala **Muu avaliku kord julgeolek** all kajastuvad valla kriisispetsialisti tööga seotud kulud ning vallas kriisivalmiduse loomisega seotud kulud summas **31,3 tuhat eurot**.
- **Omavalitsusliitude ja MTÜ-de liikmemaks ja tegevuskulude toetus** summas **125,6 tuhat eurot** :
 - MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit 101,3 tuhat eurot
 - MTÜ Eesti Linnade Liit 4,7 tuhat eurot
 - MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu 2,1 tuhat eurot
 - MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu 3,3 tuhat eurot
 - MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus 8,2 tuhat eurot
 - MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus 6,0 tuhat eurot

MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit ülekantav liikmemaks ja tegevuskulu sisaldab mitmete organisatsioonide tegevuskulusid.

MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit ülekantavad tegevuskulud ja liikmemaks (eurodes):

Nimetus	2024	2025
Liikmemaks	10 470	10 470

Maakonna identiteet	8 652	8 652
Maakonna arendustegevus	12 225	12 225
Maakonna turundustegevus (SAPA)	1 939	1 939
Maakonna haridus	1 265	1 265
Maakonna kultuuritegevus	7 410	7 410
Maakonna sporditegevus	7 684	7 684
Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus	21 268	21 268
Arengufond, EL projektide omaosalus	2 414	2 414
Filmifond	1 723	1 723
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA)	1 892	1 892
Vabaihenduste tegevus (SAPA)	0	0
Varjupaikade MTÜ	14 231	14 231
Loomade varjupaiga rajamine	0	0
POL BÜROO kokku	10 127	10 127
KOKKU	101 300	101 300

04 MAJANDUS

- **Muu majanduse** eelarves on ettenähtud vahendid AS Häädemeeste VK kontoriruumi küttele ja elektrile summas **2,2 tuhat eurot**.
- **Maakorralduse** alla on planeeritud **12,3 tuhat eurot**: valla teede ja kinnistute mõõtmine, servituutide seadmine ja erinevate planeeringute ja uurimistöde finantseerimine:
 - * Teede toimikud
 - * Plaanimaterjali alusel tehtavad toimikud
 - * Munitsipaalteede alused maad
 - * Üldplaneeringu, detailplaneeringute, geoaluste ja projekteerimistega seotud kulud
 - * Servituudid
 - * Advokaadi ja notarikulud, riigilõivud
- **Turismi eelarves** on ette nähtud randade hoolduseks **5 tuhat eurot**. Eesti-Läti programm-matkaradade projektiga seotud kulud on **40,6 tuhat eurot**.
- **Kaubanduse eelarves** on ette nähtud summad turgude korrashoiuks **1 tuhat eurot**.
- **Ühistranspordi** korraldamiseks (PÜTK) on eelarves **63 tuhat eurot**.
- Tegevusala **Üldmajanduslikud arendusprojektid** all on planeeritud eelarves valla üldplaneeringu koostamiseks **50,4 tuhat eurot**.

05 KESKKONNAKAITSE

- **Jäätmekäitlus 11,7 tuhat eurot**.
9,9 tuhat eurot on ettenähtud valla jäätmekäitluse korraldamiseks (sh ohtlike jäätmete vedu) ja 1,8 tuhat eurot on jäätmealduse mooduli kasutamise tasu.
- **Avalike alade puhastus 319,0 tuhat eurot**.
Valla haljasalade hoolduseks 120,0 tuhat eurot sh on loomakorjuste ära vedu 6,0 tuhat eurot, teede hoolduseks (sh lumelükkamine) 140,0 tuhat eurot, bussijaamade koristuse personalikuludeks 20,7 tuhat eurot.
Kasava eelarve projekt Võiste suveaeda pingid ja trepp maksumusega 10,0 tuhat eurot.

Infotahvlite soetus ja paigaldamine 28,3 tuhat eurot.

Häädemeeste valla hooldatavate teede pikkus (km):

	maanteed	tänavad	Kokku pikkus (km)
Häädemeeste vald*	205	19*5(95)	300

* Kohalike teede hoiu toetus jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt kohalike maanteed ja tänavate pikkusega, seejuures tänavate pikkus korrutatakse viiega. Teede pikkuse andmed saadakse teeregistrist.

Valla poolt tehtud kulutused ja planeeritavad kulutused valla teedele ja riigi eraldus kohalike teede hoiuks aastatel 2022- 2025 (eurodes):

Aasta	2022	2023	2024	2025
Nimetus	Täitmine	Täitmine	Eelarve	Eelarve
Teede hooldus	231 568	184 609	200 581	140 000
sh lumetõrje	171 792	104 744	100 000	70 000
Riigi poolt eraldatud kohalike teede hoiu toetus	196 217	204 181	206 341	206 341

06 ELAMU-JA KOMMUNAALMAJANDUS

- **Veevarustus 19,0 tuhat eurot**

Trasside hooldus ja remont, tuletõrjehüdrantide hooldus 19,0 tuhat eurot.

- **Tänavavalgustus 90,6 tuhat eurot.**

Häädemeeste vallal on 910 välisvalgustit.

Tänavavalgustuse hooldus ja remont teostab OÜ Triger. Lepingujärgne maksumus aastas on 25,6 tuhat eurot ja kuus 2,1 tuhat eurot.

Tänavavalgustuse elekter 55,0 tuhat eurot.

Tänavavalgustuse remondimaterjalid 10,0 tuhat eurot.

- **Muu elamu- ja kommunaalmajandus 88,7 tuhat eurot.**

Kalmistute haldamisega ja hooldusega seotud kulud summas 70 tuhat eurot.

Vallale kuuluvate ruumide ja hoonete majandamiskulud 4,4 tuhat eurot.

Eelarves on arvestatud tarkvara Haudi rent 3,2 tuhat eurot (ülevallaline kalmistute register).

Toetus Pärnu Linnavalitsusele Uulu kalmistu hoolduse eest summas 5,1 tuhat eurot.

Loomade varjupaik (juhtumipõhine tasu) 6 tuhat eurot.

07 TERVISHOID

- **Tegevusala Avalikud tervishoiuteenused** all kajastuvad vaimse tervise edendamisega seotud kulud summas **8,2 tuhat eurot**;

- **Tegevusala Muu tervishoid** all kajastuvad Uulu perearsti ruumide kulud, Häädemeeste Tervisekeskuse ruumide kulud, Võiste arstipunkti ruumide kulud kokku **16,7 tuhat eurot**.

08 VABAAEG, KULTUUR

- **Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse** tegevuskuludeks on eelarves **243,2 tuhat eurot**, sh laste suusatreenerite personali ja koolituse ja lähetuse kulud 35,0 tuhat eurot.

- **Häädemeeste valla kultuuri ja spordi** all summas **67,3 tuhat eurot** kajastuvad:
 - * Valla traditsioonilised üritused ja valla sportlaste osalemise kulud maakondlikel ning riiklikel valdade võistlustel, ühiskoolitused kultuuri- ja raamatukogutöötajatele;
 - *Valla lastele jõulupakkide soetuseks 10 tuhat eurot;
- **Spordirajatiste ja-klubide tegevustoetused** summas **8 tuhat eurot**:
 - SA -le Jõulumäe Tervisespordikeskus 4 tuhat eurot;
 - Suusaklubile Jõulu 4 tuhat eurot.
- **Tahkuranna Avatud Noortekeskuse tegevusteks** koos huvihariduse rahadega on eelarves eraldatud **29,3 tuhat eurot**.
- **Raamatukogudele** on eelarves eraldatud tegevuskuludeks **175,4 tuhat eurot**, sh raamatute ja teavikute soetuseks 30,3 tuhat eurot.
 - Häädemeeste Raamatukogu 111,3 tuhat eurot
 - Uulu Raamatukogu 34,0 tuhat eurot
 - Võiste Raamatukogu 30,1 tuhat eurot
- **Rahva-ja kultuurimajadele** on eelarves eraldatud **372,5 tuhat eurot**.

Kultuuriasutused	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Tahku Tare	31 714	47 801	36 900	47 148	41 682
<i>sh tegevustoetus</i>	<i>19 740</i>	<i>27 053</i>	<i>23 285</i>	<i>26 332</i>	<i>28 452</i>
<i>sh kanalisatsioonisüsteemi ehitus</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7 686</i>	<i>0</i>
Kabli Külaselts	37 554	38 387	39 754	44 042	46 162
<i>sh tegevustoetus</i>	<i>20 750</i>	<i>21 005</i>	<i>23 285</i>	<i>26 332</i>	<i>28 452</i>
<i>sh ringide toetus</i>	<i>11 565</i>	<i>11 560</i>	<i>11 560</i>	<i>11 560</i>	<i>11 560</i>
Treimani Rahvamaja	51 720	68 758	78 998	82 845	86 500
<i>sh saali ja vestibüüli akende remont</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 000</i>
<i>sh huvitegevuse ringid</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Häädemeeste Huvikeskus	86 600	88 167	114 812	173 890	198 148
<i>sh seltsimaja mere poolse seina uuendamine(remonttöö)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>22 770</i>
<i>sh pärandiraha</i>	<i>1 354</i>	<i>2 247</i>	<i>1495</i>	<i>671</i>	<i>0</i>
<i>sh huvitegevuse ringid</i>	<i>10 700</i>	<i>10 700</i>	<i>6 498</i>	<i>7 500</i>	<i>7 500</i>
Kokku	207 588	243 113	270 464	347 925	372 492

- **Häädemeeste Muuseumi** tegevusteks on eelarves **32,5 tuhat eurot**.
- **Muinsuskaitse** all kajastuvad Pätsi platsi hoolduskulud summas **3 tuhat eurot**.
- **Ringhäälingu – ja kirjastamisteenuse** all kajastuvad Häädemeeste valla lehe „Liiviranna“ väljaandmise ja kojukande kulud , valla kalendri valmistamise kulud kokku summas **31 tuhat eurot** ja teabespetsialisti personalikulu **25,1 tuhat eurot**.
- **Muu vabaaeg, kultuur 42 tuhat eurot**.
Need rahalised vahendid on spordi ja kultuuri tegevuste ja ürituste toetamiseks ja neid jagatakse vastavalt volikogu poolt vastuvõetud määrusele „Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide toetuste eraldamise kord“.

Ülevaade Häädemeeste valla hariduselu peamistest näitajatest:

Haridusasutused	Laste arv lasteaia seisuga 10.11.2024	Laste arv koolis seisuga 10.11.2024	Klassikomplektide arv 2024/2025	Rühmade arv 2024/2025
Uulu Põhikool		231	13	
Tahkuranna LAK	23	31	4	2
Metspoole Põhikool		37	5,5	
Häädemeeste Keskkool		144/30 (KK osa)	13	
Uulu Lasteaed	104			6
Häädemeeste Lasteaed	50			4
Kabli Lasteaed	18			2
Häädemeeste Muusikakool		27		
Kokku	195	500	35,5	14

Haridusasutuste (koos koolitoiduga) eelarvete kogusumma on **5 miljonit 554 tuhat eurot** ja järgnevalt haridusasutuse eelarvete mahud (eurodes):

Haridusasutused	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Uulu Põhikool	792 915	1 011 330	1 291 171	1 463 958	1 545 418
Tahkuranna LAK	445 376	476 199	549 094	570 924	636 410
Metspoole Põhikool	342 963	376 327	433 231	466 832	479 878
Häädemeeste Keskkool	875 015	1 035 322	1 163 583	1 247 394	1 259 078
Uulu Lasteaed	489 313	579 376	683 215	755 075	772 085
Häädemeeste Lasteaed	333 080	364 228	451 649	472 080	488 565
Kabli Lasteaed	176 279	173 249	183 800	167 137	194 135
Häädemeeste Muusikakool	166 081	147 988	168 594	194 845	178 446
Kokku	3 621 022	4 164 019	4 924 337	5 338 245	5 554 015

Haridusasutustele riigi poolt eraldatud õpetajate personalikulude summad põhikooli ja keskkooli osas 2025 aastal (aluseks õpilaste arv):

Põhikool	Metsapoole Põhikool	Uulu Põhikool	Tahkuranna LAK	Häädemeeste Keskkool	Kokku
<i>Lastearv tavaõpe</i>	35	226	31	131	423
Riigi eraldus tavaõpe	126 345	815 831	111 906	472 893	1 526 975
<i>Lastearv tõhustatud tugi</i>	1	2	0	13	16
<i>Lastearv eritugi</i>	1	3	0	1	5
Riigi eraldus tõhustatud tugi	4 676	9 352	0	60 788	74 816
Riigi eraldus eritugi	9 352	28 056	0	9 352	46 760
Riigi toetus algkooli ülalpidamiseks	0	0	26 602	0	26 602
Riigi eraldus kokku	140 373	853 239	138 508	543 033	1 675 153
Keskkool				30	30
Riigi eraldus				78 557	78 557

Asutus	Metsapole Põhikool	Uulu Põhikool	Tahkuranna LAK	Häädemeeste Keskool	Kokku
Õpetajate ametikohad	7,7	20,51	5,06	17,1	50,37
<i>sh põhikool</i>	<i>7,7</i>	<i>20,51</i>	<i>5,06</i>	<i>13,45</i>	<i>48,21</i>
<i>sh keskool</i>				<i>3,65</i>	<i>3,74</i>
Juhtide ametikohad	1,25	2,0	1,25	2,0	6,5

- **Koolitranspordi** all summas **55 tuhat** eurot on valla õpilasveoga seotud teenuse kulud. Teenuse osutamiseks on sõlmitud lepingud Massiaru piirkonna õpilaste transportimiseks FIE Ahto Juhkamiga ja Urissaare piirkonna õpilaste transportimiseks AS- ga Häädemeeste VK. Õpilaste transporti Metsakülast Häädemeestele ja õpilaste transporti Võistest Uulu teostab Järv L.M OÜ.
- **Koolitoidu kogukulu on 296,2 tuhat eurot** (toiduained + personalikulu+ inventari Hooldus ja soetus) , millest riigi poolt eraldatakse toiduaine soetuseks 83 tuhat eurot ja käesoleval aastal lisandub toiduainete soetuseks valla eelarvest juurde 8,1 tuhat eurot.
- Tegevusalade „Põhi-ja üldkeskharidus“ ja „Lasteaed“** all on ette nähtud eraldised **teistele kohalikele omavalitsustele** nende territooriumil asuvates õppeasutustes käivate Häädemeeste valla õpilaste eest kulude katteks summas **405 tuhat eurot**.

Haridusteenused	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Alusharidus- lasteaiateenus	110 000	109 667	176 687	170 000	165 000
Põhi-ja üldkeskhariduse koolitusteenus	135 000	131 821	130 536	120 000	115 000
Huvikoolide haridusteenused	112 000	116 457	118 662	125 000	125 000
Kokku	334 087	357 945	425 885	415 000	405 000

- **Tegevusala „Huviharidus ja huvitegevus“** on summas **15,5 tuhat eurot**. Riigi poolt eraldatud huvitegevuse rahalised vahendid on summas 6,2 tuhat eurot ja valla poolt eraldatud vahendid on 6,8 tuhat eurot. Vahendeid kasutatakse vastavalt Häädemeeste vallavalitsuse 29.01.2019 määrusele nr 3 „Riigi poolt toetatava Häädemeeste valla huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kasutamise kord“.
- MTÜ Kabli Külaseltsi poolt toimuvate laste huviringide rahastamiseks (riigi poolt eraldatud huvitegevuse rahalised vahendid) on arvestatud 2,5 tuhat eurot.
- **Tegevusala „Muu haridus“** on summas **14,5 tuhat eurot**. Häädemeeste valla parimate õpilaste premeerimiseks 4,5 tuhat eurot ja 10,0 tuhat eurot õpilaste vastuvõtuga seotud ürituseks, õpetajate päeva tänuürituse korraldamiseks ning valla haridustöötajate ühise õppepäeva läbiviimiseks.

10 SOTSIAALNE KAITSE

- **Puuetega inimeste erihoolekandeteenus 24,1 tuhat eurot**. Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud vahendid erivajadustega inimeste igapäevaelu toetamiseks (projektitegevus).
- **Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse kokku 145,1 tuhat eurot**.

Puuetega ja erivajadustega inimeste sotsiaalseks kaitseks (hooldatavate arv seisuga 01.11.2024 oli 34 inimest) eraldatud vahendid kasutatakse hooldajatoetusteks, ühekordseteks toetusteks puudega inimestele ja riiklikeks maksudeks ning abivahendite muretsemiseks ja teenuste eest tasumiseks. Lisaks hüvitatakse isikliku abistaja, tugiisikuteenuse, psühholoogilise nõustamisteenuse, viipekeele tõlketeenuse jne kulutusi. Hooldajatoetuse määr on 30 eurot (raske puue) ja 60 eurot (sügav puue). Personalikuludes on kajastatud kuue isikliku abistaja ja viie tugiisiku töötasud. Eelarvesse on planeeritud 58,0 tuhat eurot raske ja sügava puudega laste (13 last) sotsiaalteenuste eest tasumiseks.

- **Puudega inimese sotsiaaltransporditeenus 136 tuhat eurot.**

Sotsiaaltransporditeenust osutab MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus (leping 2023-2025). Seda teenust kasutab igakuiselt ja korduvalt 14 lepingulist klienti (dialüüs, koolitransport, erivajadusega isiku teenused väljaspool valda), lisaks ühekordsed sotsiaaltranspordi tellimused. Sotsiaaltranspordi teenust kasutab kuus 24-36 klienti. Hinnad jagunevad isiku omaosaluseks ja KOV makstavaks osaks. 2024. aastal maksid teenuse kasutajad omaosalusena teenuse osutamise eest vallale 9,8 tuhat eurot.

- **Häädemeeste Eakate Kodu 1 miljon 28,9 tuhat eurot.**

Eakate Kodus on 69 kohta. Tulude poolel on arvestatud täituvuseks 69 kohta (1 miljon 223,9 tuhat eurot kohamaksust + 21 tuhat eurot ravimid+3 tuhat muud teenused). Personalikuludes on arvestatud 13 kuu palgafondiga, sest asutus toimib 12 kuud, 365 päeva ja 24 tundi. Tuleb tasuda puhkuste asendustega seotud kulud, ületunnitöö, töötamine pühade ajal. Planeeritud on eelarvesse hooldustöötajate palgamäärade tõus 15% võrreldes 2024 aastaga:

- kutsetunnistusega hooldustöötaja 1272 (varem 1106)eurot.
- hooldustöötaja 1070 (enne 930) eurot.
- Eakate kodu ülejäänud töötajate palgatõusuks on planeeritud 10%.

Eakate Kodu eelarve koostamisel on arvestatud laenu ja intressi tasumisega summas 195 tuhat eurot.

Üldhooldekodude hooldusteenus (KOV- i toetus) 391 tuhat eurot.

Toetust on planeeritud 58 hooldekodus viibivale valla elanikule.

- **Eakate koduteenus 30,9 tuhat eurot.**

Alates 01.01.2024 on selle tegevusala all arvestatud rahalised vahendid koduhooldustöötaja personalikuludeks ja majanduskuludeks (varem kajastusid kulud tegevusala Muu sotsiaalne kaitse, tunnus 10 900 all).

- **Muu eakate sotsiaalne kaitse 7,8 tuhat eurot.**

Eakate sotsiaalse kaitse alla kuuluvad eakate juubelitoetused summas 7,8 tuhat eurot.

- **Asendus-ja järelhooldus 26,1 tuhat eurot.**

Asendus- ja järelhooldusteenus on mõeldud väljaspool oma perekonda hooldamist vajavatele lastele. Teenuse eesmärk on iseseisva toimetuleku ning õpingute jätkamise toetamine.

- **Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 81,9 tuhat eurot.**

Peretoetuste all on eraldatud sünnitoetusteks (määr 600 eurot) 27,0 tuhat eurot , matusetootusteks (määr 250 eurot) 16,0 tuhat eurot . Sotsiaalteenuste ja muude toetuste all on kajastatud 29,0 tuhat eurot ja see hõlmab isikliku abistaja toetust, psühholoogilise nõustamise toetust, töötutoetust 1,0 tuhat eurot, õppetootusi 10,0 tuhat eurot ja muid ühekordseid toetusi summas 10,0 tuhat eurot.

2025 aastal on planeeritud koolitoetuse suuruseks 100 eurot.

Peretoetuste all kajastuvad kaks projekti: valla osalus projektis „Imelised aastad“ summas 4,0 tuhat eurot ja valla osalus projektis „Tuleohutu kodu“ summas 5,0 tuhat eurot.

- **Turvakoduteenuse osutamiseks on eelarves 6 tuhat eurot.**

Sihtrühmaks on pered ja eelkõige alaealised, kes vajavad ajutist elamispiinda ja vältimatut kaitset.

- **Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele 42,2 tuhat eurot.**

Võiste sotsiaalkorterite haldamisega seotud kulud on 10,3 tuhat eurot.

Massiaru sotsiaalmaja lammutamise kulud on 32 tuhat eurot, millest toetus on 25,6 tuhat eurot.

- **Võlanõustamise teenuse osutamiseks on eelarves 3 tuhat eurot.**

- **Riiklik toimetulekutoetus 81,5 tuhat eurot.**

Riigieelarvelised vahendid, mis eraldatakse riigi poolt kehtestatud toimetulekupiirist allapoole jäävate inimeste toetusteks ja toimetuleku toetuse korraldamise hüvitamiseks. Eraldised laekuvad vastavalt eelnevatel perioodidel tehtud kulutustele.

- **Muu sotsiaalne kaitse 167,3 tuhat eurot.**

Personalikuludes on arvestatud rahalised vahendid sotsiaalnõuniku, sotsiaalspetsialisti, lastekaitseõuniku ja puuetega inimeste hoolekandespetsialisti ametikohta tarbeks. Alates 01.01.2024 on tegevusala Eakate koduteenus alla viidud koduhooldustöötaja personalikulud ja majanduskulud.

Sotsiaaltöötajate kasutuses olevate sõidukite (2) ülalpidamiskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise kulud summas 15,0 tuhat eurot.

- **Sotsiaalvaldkonna kuludeks on eelarves kokku eraldatud 2 miljonit 171,9 tuhat eurot.**

Nimetus	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Puudega inimese erihoolekandeteenus	20 379	36 765	20 322	24 105	24 105
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	64 688	92 260	96 069	12 500	12 500
Puudega inimese tugiisikuteenus	0	0	0	20 070	20 070
Puudega täisealise isiku hooldus	0	0	0	22 100	22 100
Puudega lapse lapsehoiuteenus	0	0	0	33 000	52 000
Puudega inimese sotsiaaltransport	4 950	55 053	127 083	110 000	136 000
Eakate kodu	665 173	816 400	968 170	933 399	1 028 925
Üldhooldekodude hooldusteenus (KOV)	0	0	192 426	380 761	391 000
Muu eakate sotsiaalne kaitse	100 215	120 561	79 043	7 410	7 800
Eakate koduteenus	0	0	0	29 210	30 915
Asendus-ja järelhooldus	34 714	0	0	26 136	26 136

Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	109 213	154 819	84 724	85 380	81 940
Lapse tugiisikuteenus	0	0	0	38 375	38 380
Turvakoduteenus	0	0	0	200	6 000
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	9 790	16 923	9 350	8 792	42 275
Riiklik toimetulekutoetus	65 416	115 141	98 910	83 016	81 477
Võlanõustamisteenus	0	0	0	2 280	3 000
Muu sotsiaalne kaitse	41 868	59 251	168 620	156 645	167 305
Kokku	1 116 406	1 467 173	1 844 717	1 973 379	2 171 928

INVESTEERIMISTEGEVUS

KOFS uue jaotuse järgi koostatakse eelarves eraldi eelarveosa investeeringute kohta. Selles eelarve osas on toodud nii tulud kui ka **kulud**.

Sissetulekutena on selles eelarve osas kajastatud järgmised kanded:

- Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks **449,5 tuhat eurot**;
 - 1) hajaasustuse projekti toetus 85,8 tuhat eurot, millest 25,8 tuhat eurot on 2023-2024 perioodi toetus ja 60 tuhat on 2025 aasta planeeritud toetus;
 - 2) Jäätmejaama hoone ehituseks projektitoetus 100 tuhat eurot;
 - 3) Uulu-Lepaküla kergtee ehituse projektitoetus 233,7 tuhat eurot;
 - 4) Häädemeeste lasteaia hoone renoveerimise toetus 30 tuhat eurot.
- Tulu hoiuste intressidest **10 tuhat eurot**;
- Põhivara müük(Uulu korter) **100 tuhat eurot**.

Väljaminekutena summas **1 miljon 709,2 tuhat eurot** on kajastatud selles eelarve osas järgmised kanded:

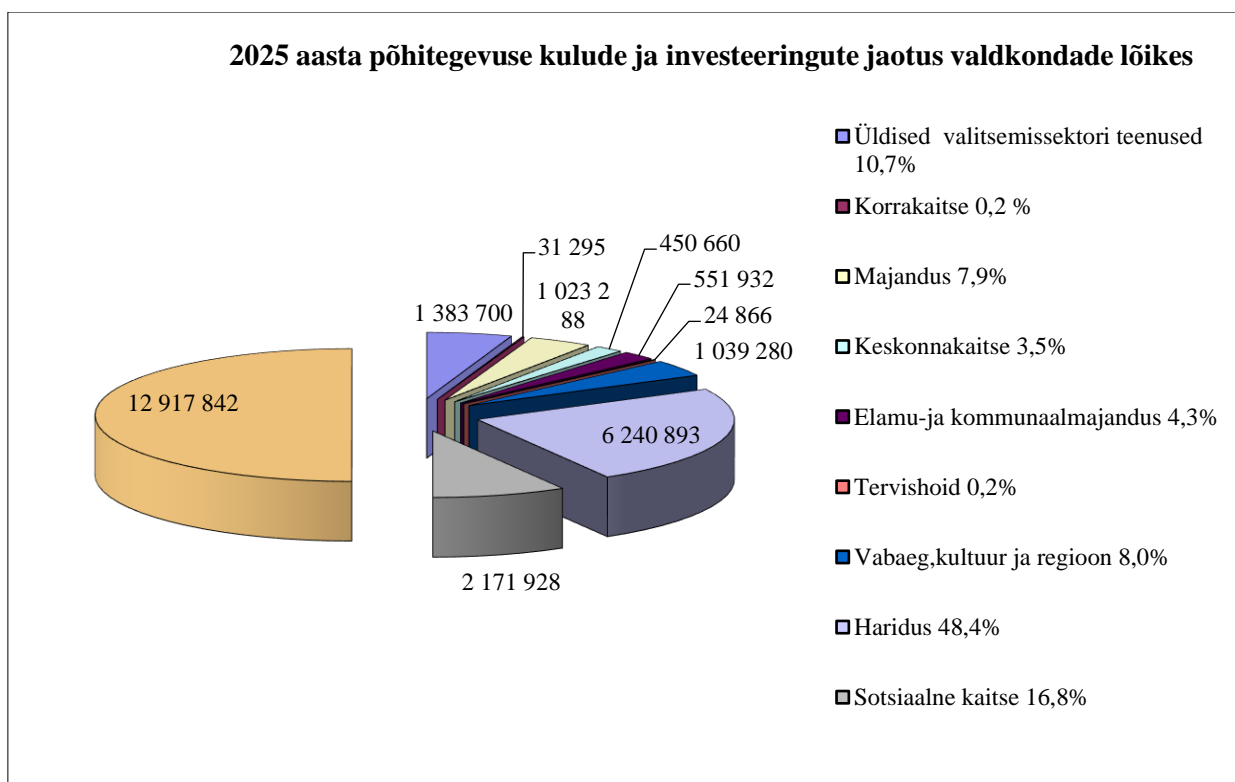
- laenu intresside tasumine **180 tuhat eurot**;
- AS Häädemeeste VK aktsiakapitali suurendamine **182 tuhat eurot**;
- investeeringud teede ehitusse ja renoveerimisse **500 tuhat eurot**;
- Uulu-Lepaküla kergtee ehitus **348,8 tuhat eurot**;
- Uulu lasteaia hoone projekteerimine **125 tuhat eurot**;
- Häädemeeste lasteaia renoveerimine **50 tuhat eurot**;
- Häädemeeste Keskkooli staadioni rekonstrueerimise projekti koostamine **21,8 tuhat eurot** (2024-st aastast ületulev summa);
- Kabli Seltsimajale kasutusloa taotluseks vajalike tööde teostamine (projekt) summas **10,0 tuhat eurot** (2024-st aastast ületulev summa);
- Jäätmejaama hoone ehitus **120 tuhat eurot** (2024-st aastast ületulev summa);
- hajaasustuse programmi toetused **171,6 tuhat eurot** (2024-st aastast ületulev summa on 51,6 tuhat eurot);

Eelarve põhitegevuse kulude ja investeeringute maht valdkondade lõikes kokku on **12 miljonit 917,8 tuhat eurot**. Eelarves on põhitegevuse kulud ja investeeringud koostatud vastavalt valdkondade klassifikaatorite alusel, mis on sarnane seni kehtivaga.

Põhitegevuse kulude ja investeeringute jaotus valdkondade lõikes on järgnev (eurodes):

Tunnus	Nimetus	2023	2024	2025
--------	---------	------	------	------

		täitmine	eelarve	eelarve
01	Üldised valitsemissektori teenused	1 208 144	1 355 134	1 383 700
03	Korrakaitse	0	72 017	31 295
04	Majandus	387 202	1 099 281	1 023 288
05	Keskonnakaitse	343 752	569 867	450 660
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	468 899	699 425	551 932
07	Tervishoid	65 079	20 671	24 866
08	Vabaeg, kultuur ja regioon	826 413	971 885	1 039 280
09	Haridus	5 717 196	6 688 773	6 240 893
10	Sotsiaalne kaitse	1 844 717	1 973 379	2 171 928
	Valdkonnad kokku	10 861 402	13 450 432	12 917 842

FINANTSEERMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud:

Vallale laenu võtmine summas 300 tuhat eurot investeeringuteks (valla teed), laenuperiood 10 aastat.

Selles eelarve osas on planeeritud ka valla eelmise aasta laenu väljavõtmine summas 600 tuhat eurot. Likviidsete varade jääk on eelarves selle summa võrra väiksem, sest vallavalitsus otsustas, et ei võta laenu välja aasta lõpus, et mitte maksta intressikulu.

Valla laenude tagasimaksud AS SEB Pangale ja AS Swedbankile summas 534,9 tuhat eurot.

Seisuga 31.detsember 2024. a on valla laenukoormus 4 miljonit 754 tuhat eurot (40,1% 2025.a põhitegevuse tuludest). Lubatud piirmäär aastal 2025 on 75% vastava aasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kümnekordne vahe on väiksem kui 80 % vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Edaspidi hakkab vähenema 5% võrra igal järgneval aastal kuni 60 %-ni (2028. a).

Finantseeriija	Lepingu nr	Tähtaeg	Laenu jääk 31.12.2024	Intressimäär	sh euribor	sh panga marginaal	Euribori muutuse kuupäev
AS Seb Pank	2017016468	31.12.2027	55 042	4,576	3,676	0,9	15.01.2025
AS Seb Pank	2017023685	30.09.2027	34 576	4,114	3,064	1,05	15.04.2025
AS Seb Pank	2021015934	06.07.2030	1 016 103	4,009	3,239	0,77	20.03.2025
AS Seb Pank	2021013108	09.08.2031	1 027 523	4,097	3,367	0,73	20.02.2025
AS Seb Pank	2024007878	15.05.2034	600 000	0	0	0,934	0
AS Swedbank	19-090316-JI	04.09.2029	2 020 734	4,119	3,379	0,74	04.03.2025
KOKKU			4 753 978				

Vastavalt Hädemeeste Vallavolikogu otsustele garanteerib Hädemeeste Vallavalitsus Aktsiaselts Hädemeeste VK-le laenu summas 1 miljon 781,7 tuhat eurot (tähtaeg 01.06.2042) ja laenu (enne vee-ettevõtete ühendamist osaühing Vesoka laen) summas 140,6 tuhat eurot (tähtaeg 04.06.2026). Laenu jäägid seisuga 31.12.2024.a.

LIKVIIDSED VARAD

Selles eelarve osas näidatakse eelarve aastavahetuse 2024/2025 likviidsete vabade vahendite (rahalise jäägi) muutumine 2025. aasta lõpuks (eeldatav).

Jääk 1. jaanuaril 2025 153,7 tuhat eurot

Jääk 31. detsembril 2025 11,2 tuhat eurot

ÜLEMINEVAD JA ÜLETULEVAD KOHUSTUSED

KOFS § 27 kohaselt eelmise aasta eelarves ettenähtud, kuid tegemata jäänud väljaminekute tegemine jooksva eelarveaastal kavandatakse kas eelarvega, kui eelarve on aasta alguseks vastu võtmata, või lisaeelarvega. Ülekantud väljaminekuid võib kasutada eelmise aasta eelarves määratud otstarbeks.

Eelarve või lisaeelarvega võib kavandada eelarveosades kogusummana eelmisel eelarveaastal tegemata jäänud väljaminekuid, kui need tulenevad:

- investeeringute elluviimiseks sõlmitud lepingust või välja kuulutatud riigihankest
- sõlmitud lepingu alusel põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest
- sõlmitud lepingu alusel saadud sihtfinantseerimisest

Nimekiri investeeringu objektidest, mis kavandati 2024. a eelarves, kuid jäid 2024. a tegemata või lõpetamata, on lisatud 2025. a eelarvesse eelarve I lugemise käigus.

Vallavalitsuse nõusolekul on 2025. aasta eelarvesse planeeritud järgmised 2024. aastal tegemata jäänud väljaminekud:

1. Asendus- ja järelhoolduse toetus 26,1 tuhat eurot.
2. Üldplaneeringu KSH läbiviimine, Oü Lemma, 23,3 tuhat eurot.
3. Jäätmejaama hoone ehitamine 120 tuhat eurot.
4. Hädemeeste Keskkooli staadioni rekonstrueerimise projekti koostamine 21,8 tuhat eurot.
5. Kabli Seltsimajale kasutusloa taotluseks vajalike tööde teostamine (projekt) summas 10,0 tuhat eurot.
6. Uulu lasteaia hoone projekteerimine 100 tuhat eurot.
7. Infotahvlite soetus ja paigaldus 28,3 tuhat eurot.
8. Eesti-Läti programm-matkaradade projektiga seotud kulud on 40,6 tuhat eurot.

9. Hajaasutuse programm 2023-2024 perioodi toetused 51,6 tuhat eurot.

EELARVE SEOSSED ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEEGIAGA

KOFS § 22 lg 2 punkti 2 kohaselt peab eelarves olema toodud ülevaade arengukavas ja muudes arengudokumentides (eelarvestrateegias) kajastatud eesmärkide kavandatavast täitmise plaanist eelseisval eelarveaastal ning nende täitmiseks kavandavatest tegevustest.

Arengukava on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu kavandamisel. Eelarvestrateegia viib arengukava kooskõlla valla reaalsete rahaliste võimalustega. 2025. aasta valla eelarve koostamisel on lähtutud kehtivast Hädameeste valla arengukavast ja eelarvestrateegiast perioodiks 2024-2028 mis on vastu võetud Hädameeste Vallavolikogu 18.12.2024 määrusega nr 9.

Eelarvestrateegias kavandatud investeeringud 2025	Maksumus eurodes
06 Hajaasutuse programm	120 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	60 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 000
09 Uulu lasteaia ehitamine	125 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	125 000
04 Valla teed	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	500 000
09 Hädameeste lasteaia hoone energiatõhususe parandamine	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000
04 Uulu-Lepaküla kergtee ehitus	348 797
<i>sh toetuse arvelt</i>	233 694
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	115 103

EELARVE ERINEVUS EELARVESTRAATEEGIAGA

Erinevused 2025. aasta eelarve ja eelarvestrateegia vahel tulenevad peamiselt 2024. aasta eelarve tegeliku täitmise põhjal andmete täpsustamisest ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi prognoosandmete muutusest tulumaksu laekumise, tasandus- ja toetusfondi kohta. Olulisemad muudatused on allpool olevas tabelis.

	2025 eelarve	2025 eelarvestrateegia	Erinevuse selgitus
PÕHITEGEVUSE TULUD			
Põhitegevuse tulud kokku	11 850 793	11 742 362	Muutused on tingitud kõikide tulude väiksemast prognoosist eelarvestrateegias (tehtud oktoober 2024).

sh maksutulud	6 354 500	6 254 500	Tulumaksu laekumise kasvu suurendatud arvestades 2024 aasta tulumaksu laekumist , Maamaksu laekumise suurenemine eelarves 115,4 tuhat eurot
sh tulu kaupade ja teenuste müügist	1 733 528	1 776 280	Lasteaedade kohatasu tõus (alampalga tõus) ja toidupäeva maksumuse hinna tõus; Eakate Kodu kohamaksu tõus, hoonestusõiguse tasu vähenemine.
sh saadavad toetused	3 672 765	3 621 582	Muutused on tingitud riigipoolsetest eraldistest, põhiliselt hariduse- ja sotsiaalvaldkonnas. Elanike arvu ja õpilaste arvu vähenemine.
PÕHITEGEVUSE KULUD			
Põhitegevuse kulud kokku	11 208 615	10 538 639	Põhitegevuse kulud kokku suurenevad peamiselt tööjõukulude ja majandamiskulude kasvu tõttu ja lisaks käibemaksu tõus 2% ja hindade tõus
sh antavad toetused	937 496	929 851	Muutused on tingitud uuest hooldustoetuse rakendumisest
sh personalikulud	6 807 227	6488 438	Muutused on tingitud palkade kasvust (5%) ja alampalga tõusust.
sh majandamiskulud	3 343 292	3 000 000	Muutused on tingitud peamiselt hindade tõusust ja käibemaksu määra muutusest
sh muud kulud	120 600	120 000	Reservfond ja riigilõivud
INVESTEERIMISTEGEVUS			
Põhivara müük	100 000	0	2024 aastal müümata vara
Põhivara soetus	1 175 635	1 023 797	Investeeringud kajastatud vastavalt kehtivale arengukavale ja eelarvestrateegiale. Lisandunud 2024-st aastast ületulevad investeeringud.
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	449 490	323 694	Saadav sihtfinantseerimine on kajastatud vastavalt arengukavale ja eelarvestrateegiale. Lisandunud

			2024-st aastast ületulevad vahendid.
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	171 592	120 000	Hajaasustuse projekti toetust 2025 aastal planeeritud 120 tuhat eurot. Lisandunud 2024-st aastast ületulevad vahendid.
Osaluste soetus	182 000	180 000	AS Häädemeeste VK
Finantskulud	180 000	185 000	Euribor väheneb, aga eelarves on arvestatud 2,0%.
FINANTSEERIMISTE GEVUS			
Kohustuste võtmine	900 000	0	Kohustuste võtmine on planeeritud vastavalt vajadusele (investeeringute omaosalus). 300 tuhat eurot on 2025 aasta valla teede investeeringute teostamiseks). 600 tuhat on 2024 aastast ületulev laen, Vallavalitsus ei võtnud laenu välja detsembri lõpus detsembrikuu tekkepõhiste kulude katteks (kulude väljamaks jaanuaris 2025), et mitte maksta intressikulu.
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	- 142 461	-410 282	2024/2025 aastavahetuse jääk ning seda saab kasutada 2025. aasta eelarve kulutuste katteks. Jääk väiksem, kuna ei võtnud välja laenuvahendeid, mis olid mõeldud jaanuari alguses detsembrikuu töötasu ja maksude tasumiseks.

Eelarve peab kajastama koostamise aja parimat teadmist ja käima muutuva ajaga kaasas. Häädemeeste Vallavalitsus lähtus 2025. aasta eelarve eelnõu koostades arengukavas ja eelarvestraategias sätestatust, aga lähtus ka strateegia ja eelarve koostamise aja vahel täpsustunud 2025. aasta vajadustest.

Eelarve seletuskirja lisa on välja toodud ka 2021, 2022, 2023 ja 2024 aasta võrreldavad andmed. Eelarve projekt on läbi arutatud kõigi valla hallatavate asutustega ning vallavalitsuse liikmetega.

Koostasid

Külliki Kiiver
Vallavanem

Valli Tiido
finantsjuht